

AAH-001-001412

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (C.B.C.S) Examination

March / April - 2016

Economics : Paper - VIII

(Macro Economics-II)

(Core) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001421

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખવાના રહેશે.
(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સામે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.
(3) પ્રશ્ન નં. 2 થી 6ના જવાબો આંતરિક વિકલ્પના આધારે આપો.

૧ આંતરિક વિકલ્પોના આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો. ૨૦

(૧) મુક્ત અર્થતંત્રમાં હરીફાઈની કઈ સ્થિતિ જોવા મળે છે?

- (A) અપૂર્ણ હરીફાઈ (B) ઈજારા યુક્ત હરીફાઈ
(C) પૂર્ણ હરીફાઈ (D) ઉપરમાંથી એક પણ નહીં

(૨) શ્રમિકો સ્વેચ્છાએ બેકાર રહેતા હોય તો તેને કેવી બેરોજગારી કહેવાય ?

- (A) અનૈચ્છિક બેકારી (B) ઐચ્છિક બેકારી
(C) સંક્રાંત બેકારી (D) ફરજિયાત બેકારી

(૩) કિંમતમાં વધારો થાય તો માંગ અને પુરવઠાની વચ્ચે કેવો સંબંધ સ્થાપિત થાય છે ?

- (A) પુરવઠા કરતા માંગ વધે
(B) માંગ કરતા પુરવઠો વધે
(C) પુરવઠો અને માંગ સરખા થઈ જાય
(D) પુરવઠા અને માંગ બંને ઘટે

(૪) મંદીમાંથી બહાર નીકળવા માટે શેમાં ઘટાડો કરવો જોઈએ ?

- (A) આર્થિક નિયંત્રણોમાં (B) વ્યાજદરમાં
(C) કરવેરામાં (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાં

- (પ) કેવા પ્રકારના પરિવર્તનો વિશે આગાહી કરી શકાય છે ?
- (A) મોસમી પરિવર્તનો (B) દીર્ઘકાલીન પરિવર્તનો
(C) વ્યાપારયુક્તિય પરિવર્તનો (D) આકસ્મિક પરિવર્તનો
- (દ) વ્યાપારયુક્તિના સર્જનમાં કયા પરિબલો મહત્ત્વનો ભાગ ભજવે છે ?
- (A) નાણાકીય પરિબલો
(B) નાણાક્રિય અને બિનનાણાક્રિય પરિબલો
(C) બિનનાણાક્રિય પરિબલો
(D) રાજકીય પરિબલો
- (૭) પ્રો.હોટ્ટે વ્યાપારયુક્તિને કેવી ઘટના ગણાવે છે ?
- (A) શુદ્ધ નાણાકીય ઘટના (B) વાસ્તવિક ઘટના
(C) બિનનાણાકીય ઘટના (D) અસામાન્ય ઘટના
- (૮) પ્રો.હાયકના મત મુજબ બધી બચતો _____ જાય છે.
- (A) બેંકમાં (B) મૂડી રોકાણમાં
(C) વપરાશી ખર્ચમાં (D) મોજશોખના ખર્ચમાં
- (૯) જ્યારે અર્થતંત્રમાં બચતો અને મૂડીરોકાણ બંને સરખા થાય ત્યારે અર્થતંત્રમાં શું સર્જાય છે.
- (A) સમતુલા (B) સઅસમતુલા
(C) વિષમતા (D) સ્થિતિ સ્થાપકતા
- (૧૦) A.P.C. = _____
- (A) સરેરાશ વપરાશવૃત્તિ (B) સીમાંત વપરાશવૃત્તિ
(C) સરેરાશ બચતવૃત્તિ (D) સીમાંત બચતવૃત્તિ
- (૧૧) ૧૯૨૩માં કયા દેશમાં કુગાવો સર્જાયો હતો ?
- (A) જર્મનીમાં (B) કેનેડામાં
(C) અમેરિકામાં (D) ભારતમાં
- (૧૨) કુગાવાને કેવી સમસ્યા ગણવામાં આવે છે ?
- (A) ગંભીર (B) હળવી
(C) સામાન્ય (D) અતિગંભીર

- (૧૩) કુગાવાની સ્થિતિમાં અર્થતંત્રમાં શેમાં વધારો થાય છે ?
- (A) ઉત્પાદન ખર્ચમાં (B) આવકમાં
(C) કિંમતમાં (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયમાં
- (૧૪) તેજના સમયમાં રોજગારીમાં વધારો થતા કેવી વસ્તુઓની માંગમાં વધારો થાય છે?
- (A) મોજશોખની વસ્તુઓની (B) વપરાશી વસ્તુઓની
(C) સુખ સગવડની વસ્તુઓની (D) બિન વપરાશી વસ્તુઓની
- (૧૫) અસરકાર માંગ = કુલ ઉત્પાદન = કુલરાષ્ટ્રીય આવક = _____
- (A) કુલ પુરવઠો (B) કુલ વેચાણ
(C) સમાજનું કુલખર્ચ (D) કુલ જથ્થો
- (૧૬) કયા અર્થશાસ્ત્રીના મતે દીર્ઘકાલીન પરિવર્તન ૫૦ થી ૬૦ વર્ષનું હોય છે ?
- (A) પ્રો.જેમ્સ એ. એસ્ટે (B) પ્રો.કોન્કેટીફ
(C) પ્રો.કેઈન્સ (D) પ્રો.જે.એસ.મીલ
- (૧૭) પ્રો.પીગુના મતે કઈ બેકારી માટે મજૂરસંઘો અને સરકારી નીતિ જવાબદાર હોય છે ?
- (A) સંક્રાંત બેકારી (B) અનૈચ્છિક બેકારી
(C) ઐચ્છિક બેકારી (D) બધીજ
- (૧૮) નીચેનામાંથી કેઈન્સનું પુસ્તક કયું છે ?
- (A) The General Theory (B) Principle of Economics
(C) Wealth of Nations (D) આપેલ બધાજ
- (૧૯) જો આવકની વહેંચણી સમાન રીતે થઈ હોય તો વપરાશ વૃત્તિ રહે છે ?
- (A) ઓછી (B) મધ્યમ
(C) વધારે (D) સ્થિર
- (૨૦) જ્યારે કુગાવો પેદા થાય ત્યારે રીઝર્વ બેંક બેંકદરમાં કેવો ફેરફાર કરે છે ?
- (A) બેંક દરમાં વધારો કરે છે.
(B) બેંક દરમાં ઘટાડો કરે છે.
(C) બેંક દર યથાવત રાખે છે.
(D) એક પણ નહીં

- ૨ કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦
 (૧) પીગુનો વેતનકાપનો સિદ્ધાંત ચર્ચો.
 (૨) આર્થિક પરિવર્તન એટલે શું ? આર્થિક પરિવર્તનના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.
- ૩ કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. ૧૦
 (૧) જે.એમ.કેઈન્સનો રોજગારીનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
 (૨) રોજગારીના પ્રશિષ્ટ સિદ્ધાંતની મર્યાદાઓ વિશે નોંધ લખો.
- ૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) ૮
 (૧) નમૂનારૂપ વ્યાપારચક્ર સમજાવો.
 (૨) વ્યાપારચક્રનો ખ્યાલ સમજાવો. વ્યાપારચક્રના તબક્કાઓ વર્ણવો.
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) ૮
 (૧) પ્રો.હોટ્ટેના વ્યાપારચક્રના સિદ્ધાંતનું મૂલ્યાંકન કરો.
 (૨) પ્રો.હાયેકના વ્યાપારચક્રનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. ૧૪
 (૧) આંશિક કુગાવો અને પૂર્ણ કુગાવો
 (૨) કુગાવાનું વિષયક સમજાવો
 (૩) કુગાવાને નિયંત્રીત કરવાનાં ઉપાયો જણાવો
 (૪) કુગાવાની ઉત્પાદન પર થતી અસરો સમજાવો

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write answer of all question in Main answer sheet.
 (2) Figures in the Right Side Indicates Marks.
 (3) Give answer Question No. 2 to 5 on the basis of Internal

- 1 M.C.Q. 20
 (1) In free economy which type of competition exists?
 (A) Imperfect Competition
 (B) Monopolistic Competition
 (C) Perfect Competition
 (D) None

- (2) If labours remain voluntary unemployed such unemployment is considers as_____?
- (A) Involuntary Unemployment
  - (B) Voluntary Unemployment
  - (C) Frictional unemployment
  - (D) Compulsory unemployment
- (3) Which relation is established between demand and supply when price increases?
- (A) Demand increases then supply
  - (B) Supply increases then demand
  - (C) Demand and Supply become equal
  - (D) Demand and supply both decrease
- (4) Which factor is to be decrease to come out of depression?
- (A) In Economic Restrictions
  - (B) In Interest Rate
  - (C) In taxes
  - (D) All
- (5) Which kind of changes is predictable?
- (A) Seasonal Fluctuations
  - (B) Secular Fluctuations
  - (C) Cyclical Fluctuations
  - (D) Random Fluctuations
- (6) Which factors are responsible for generating trade cycle?
- (A) Monetary
  - (B) Monetary and Non Monetary
  - (C) Non Monetary
  - (D) Political
- (7) Which type of phenomenon is trade cycle, according to Prof. Hawtrey?
- (A) The pure monetary Phenomenon
  - (B) The Real Phenomenon
  - (C) The Nonmonetary Phenomenon
  - (D) The abnormal Phenomenon

- (8) According to Prof. Hayek all saving go to.....
- (A) Bank
  - (B) Investment
  - (C) Consumption expenditure
  - (D) Luxury expenditure
- (9) When saving and investment becomes equal which type of condition exist in the economy ?
- (A) Equilibrium
  - (B) Disequilibrium
  - (C) Disparity
  - (D) Flexibility
- (10) A.P.C. = _____ ?
- (A) Average Propensity to consume
  - (B) Marginal Propensity to consume
  - (C) Average Propensity to Saving
  - (D) Marginal Propensity to Saving
- (11) In 1923, in which country inflation took place?
- (A) Germany
  - (B) Canada
  - (C) America
  - (D) India
- (12) How inflation is considered to be a problem ?
- (A) Serious
  - (B) Mild
  - (C) General
  - (D) Very Serious
- (13) Which factor increased in inflation in the economy?
- (A) Production Cost
  - (B) Income
  - (C) Price
  - (D) All
- (14) Which type of demand increase when employment increase during boom period?
- (A) Luxury Goods
  - (B) Consumer Goods
  - (C) Happiness of conveniences goods
  - (D) Non consumer goods

- (15) Effective Demand = Total Production = Total National Income = _____ ?
- (A) Total Supply
  - (B) Total Sell
  - (C) Total Expenditure of the Society
  - (D) Total Stock
- (16) According to which economist Secular economic fluctuation is for 50 to 60 years?
- (A) Prof. Jems A. Aste
  - (B) Prof. Condretif
  - (C) Prof. Keynes
  - (D) Prof.J.S.Mill
- (17) According to Prof. Pigu trade union and government are responsible for which unemployment?
- (A) Frictional Unemployment
  - (B) Involuntary Unemployment
  - (C) Voluntary Unemployment
  - (D) None
- (18) Which from the following is the book of Keynes?
- (A) The General Theory
  - (B) Principle of Economics
  - (C) Wealth of Nations
  - (D) All the given
- (19) If income is distributed equally propensity to consume remains?
- (A) Less
  - (B) Medium
  - (C) More
  - (D) Stable
- (20) Which type of change in bank rate is done during the inflation by RBI?
- (A) Increase in Bank rate
  - (B) Decreases in Bank rate
  - (C) Stable in bank rate
  - (D) None

2 Answer any one question

10

(1) Discuss the wages cut theory of Pigu.

(2) What is economic fluctuations? Discuss the types of economic fluctuations

- 3** Answer any one question **10**
- (1) Explain the employment theory of J. M. Keynes
  - (2) Write note on limitations of classical employment theory.
- 4** (A) Write Short note (Any One) **8**
- (1) Explain model trade cycle
  - (2) Explain the concept of trade cycle.
Describe the stages of trade cycle.
- (B) Write Short note (Any One) **8**
- (1) Evaluate the trade cycle theory of Prof. Hawtry.
  - (2) Explain the trade cycle theory of Prof. Hayek
- 5** Answer in brief any two of the following **14**
- (1) Partial inflation and Full inflation
  - (2) Explain vicious circle of inflation
  - (3) State the measures to control inflation
  - (4) Explain inflation's effect on production.
-